

Το κοριτσάκι με τα σπέρτα

[/ Γενικά Θέματα](#)

Αναλογιζόμουν τι να γράψω για το ιστολόγιο του πατέρα Αναστάσιου και ήμουν ανάμεσα σε δυο - τρία θέματα, όταν ξαφνικά η καθημερινότητα με άφησε να συνειδητοποιήσω ότι πλησιάζει η μεγαλύτερη γιορτή της Χριστιανοσύνης. Και αμέσως αποφάσισα το θέμα μου. Υπήρχε μόνο μια επιλογή: το πασίγνωστο παραμύθι του Δανού Χανς Κρίστιαν Άντερσεν. Το «Κοριτσάκι με τα σπέρτα» συντρόφευσε την αθώα, παιδική ψυχή μας, μας έκανε να κλάψουμε, έγινε συνώνυμο του πνεύματος των Χριστουγέννων.

Για να δούμε όμως ποιος ήταν ο πατέρας και εμπνευστής του παραμυθιού. Ο Χανς Κρίστιαν Άντερσεν γεννήθηκε το 1805 στο Οντένσε της Δανίας, ο πατέρας του εργαζόταν ως παπουτσή αλλά δεν κατάφερε ποτέ να ορθοποδήσει οικονομικά και πέθανε πάμφτωχος και νεότερος αφήνοντας ορφανό τον μικρό Χανς. Ο Χανς Κρίστιαν Άντερσεν προσπάθησε να μάθει την τέχνη του πατέρα του αλλά απέτυχε, προσπάθησε να μάθει την τέχνη του ράφτη αλλά ούτε εκεί τα κατάφερε, εν αντιθέσει είχε κλίση στην ποίηση και του άρεσε το θέατρο. Έτσι σε ηλικία δεκατεσσάρων ετών έφτασε στην Κοπεγχάγη και έδωσε εξετάσεις στην Βασιλική Σχολή Θεάτρου προκειμένου να γίνει ηθοποιός, απέτυχε όμως και εκεί επειδή... ήταν άσχημος και κακοφτιαγμένος. Μέσα στην τόση ατυχία του, βρήκε τελικά μια λύση στο πρόσωπο ενός προστάτη των τεχνών, ο οποίος τον έστειλε στο Πανεπιστήμιο, αμέσως μετά κέρδισε και μια υποτροφία που τον βοήθησε να

σπουδάσει. Από το 1827 και έπειτα εξέδωσε συλλογές ποιημάτων, παραμύθια και μυθιστορήματα που τον έκαναν παγκοσμίως γνωστό και διάσημο. Ταξίδεψε σε πολλές χώρες της Ευρώπης: Αγγλία, Γερμανία, Ιταλία, Ελλάδα. Πέθανε το 1875 στην Κοπεγχάγη.

Τα γνωστότερα παραμύθια του εκτός από το «Κοριτσάκι με τα σπέρτα», είναι : «Η βασίλισσα του χιονιού», «Τα ρούχα του αυτοκράτορα», «Το μολυβένιο στρατιωτάκι», «Το ασημόπαπο», «Ο χιονάνθρωπος», «Το έλατο», «Οι αγριόκυκνοι» και πολλά άλλα. Στην Ελλάδα είχαμε την χαρά να τα γνωρίσουμε μέσα από τις εκδόσεις των Κλασικών Εικονογραφημένων. Σε όλα τα παραμύθια του διακρίνουμε μια ανθρωπιά, μια ευαισθησία, μια όμορφη φαντασία: τα άψυχα παιχνίδια έχουν συναισθήματα, τα δέντρα και τα ζώα μιλάνε και εκφράζουν απλές, ανθρώπινες επιθυμίες, και οι άνθρωποι, φτωχοί και κατατρεγμένοι προσπαθούν να βρουν το μερίδιο ανθρωπιάς που τους ανήκει.

Ας επιστρέψουμε όμως στο παραμύθι μας, το οποίο εκδόθηκε στην Δανία το 1845. Την ίδια χρονιά ο Έντγκαρ Άλαν Πόε έγραφε το «Κοράκι», δύο χρόνια πιο πριν το 1843 ο Κάρολος Ντίκενς έγραφε την γνωστή ιστορία του Σκρουτζ στα «Χριστουγεννιάτικα Κάλαντα» και μόλις δύο χρόνια μετά το 1847 ο Κάρολος Μαρξ και ο Φρειδερίκος Ένγκελς έγραφαν το «Κομμουνιστικό Μανιφέστο». Η βιομηχανική επανάσταση του 19ου αιώνα αντανakλάται στα μυθιστορήματα και στα έργα των συγγραφέων της εποχής. Μια ξαφνική, άγρια εποχή έχει αλλάξει τα έως τότε δεδομένα, μια οικονομική «νέα κατάσταση» έχει μεγενθύνει τις ταξικές διαφορές, το εργατικό δίκαιο είναι ανύπαρκτο: παιδιά οκτώ και δέκα ετών εργάζονται κάτω από άθλιες συνθήκες. Σε αυτήν την εποχή, ο Χανς Κρίστιαν Άντερσεν δεν ενδιαφέρεται για πολιτικά συστήματα, δεν θέλει να κάνει επανάσταση. Το μόνο που τον ενδιαφέρει είναι να διηγηθεί με περισσή συγκίνηση και ανθρωπιά την ιστορία ενός άτυχου ανθρώπου, φτωχού και μόνου, ανυπεράσπιστου σε μια μεγαλούπολη. Ίσως αντλεί στοιχεία της ίδιας της ζωής του, ίσως στο μικρό ορφανό κοριτσάκι βλέπει τον ίδιο τον εαυτό του, μικρό, φτωχό και απροστάτευτο, κάπως έτσι γεννιέται το «Κοριτσάκι με τα σπέρτα».

Ένα μικρό, φτωχό, ορφανό κοριτσάκι πουλάει σπέρτα σε μια μεγαλούπολη. Είναι παραμονή Πρωτοχρονιάς και όλοι γιορτάζουν, κανείς δεν ενδιαφέρεται να αγοράσει τα σπέρτα της μικρής. Παρακαλά τους περαστικούς να αγοράσουν ένα κουτί σπέρτα και τους διαβεβαιώνει ότι δεν ζητιανεύει, κανείς όμως δεν της δίνει σημασία, όλοι τρέχουν στα σπίτια τους να γιορτάσουν. Η μικρή κοπελίτσα στέκεται σε μια γωνιά και επειδή κρυώνει ανάβει ένα από τα σπέρτα για να ζεστάνει τα χέρια της. Η ελάχιστη ζεστασιά του σπέρτου και η αχαλίνωτη επιθυμία της την μεταφέρουν σε ένα γιορτινό, πλούσιο τραπέζι. Για μια στιγμή χαίρεται και αυτή με την δύναμη της φαντασίας της την οικογενειακή θαλπωρή. Αλλά το σπέρτο σβήνει και την αφήνει μόνη, απροστάτευτη και ξεπαγιασμένη. Ανάβει και άλλο σπέρτο και αυτήν την φορά οραματίζεται ένα όμορφο χριστουγεννιάτικο δέντρο. Ανάβει τρίτο σπέρτο και βλέπει την πεθαμένη γιαγιά της, τον μόνο

άνθρωπο που την αγαπούσε, να βρίσκεται κοντά της και να την προστατεύει με την στοργή της. Και τότε το κοριτσάκι για να μην χαθεί η πιο αγαπημένη της φαντασίωση, ανάβει όλα τα σπάρτα στην προσπάθειά της να βρει λίγη ζεστασιά. Την επόμενη μέρα του χρόνου, την Πρωτοχρονιά, βρίσκουν το κοριτσάκι νεκρό, ξυλιασμένο από το κρύο, σε μια γωνιά του δρόμου. Σύμφωνα με το παραμύθι, έχει ανέβει στον ουρανό μαζί με την γιαγιά του. Όλα τα παραμύθια προσπαθούν να δώσουν ένα αισιόδοξο τέλος. Τώρα βέβαια, κατά πόσο είναι αισιόδοξο ένα παραμύθι στο οποίο οι ήρωες του βρίσκουν δικαίωση μόνο στον ουρανό είναι ένα Χριστουγεννιάτικο θέμα. Ο καθένας από εμάς δεν μπορεί να αλλάξει την «βιομηχανική επανάσταση», ούτε τα πολιτικά δρώμενα, μπορεί όμως να αλλάξει την νοοτροπία του και τον ανθρωπισμό του, μπορεί να κοιτάει γύρω του την ώρα που γυρίζει στο σπίτι του, μπορεί να δώσει κάτι από το περίσσειμά του. Τα Χριστούγεννα δεν είναι μόνο στολισμός του σπιτιού μας, ευχές και λουκούλεια γεύματα. Το αληθινό νόημα του Θεανθρώπου είναι αγάπη, κατανόηση και βοήθεια. Ας γιορτάσουμε τα φετεινά Χριστούγεννα βοηθώντας το κάθε κοριτσάκι με τα σπάρτα.

Εύη Ρούτουλα

Πηγή: anastasiosds.blogspot.gr